

SKUP 2000 – 33

Prosjekt: Genpatent-saken
Medarbeider: Tor Bjarne Christensen
Publikasjon: Miljø & Teknologi
Publisert: Desember 2000
Medium: Avis
Tema: Samfunn

Metoderapport genpatentsaken

1. Journalist: Tor Bjarne Christensen, redaktør for Miljø & Teknologi
2. Prosjekt: Patent på liv
3. Publisering: Miljø & Teknologi nummer 1 – 2000
4. Redaksjon: Tor Smaaland, Ragnar Aamodt, Hanne Isdal, Bjørn Glenne, Tore Halvorsen, Tor Bjarne Christensen
Redaksjonsadresse: ScandMedia AS, postboks 2513 Solli, 0202 Oslo.
Telefon: 22 92 58 00
5. Journalistens adresse: ScandMedia AS, att: Tor Bjarne Christensen, postboks 2513 Solli, 0202 Oslo. Telefon: 22 92 58 07 / 92 25 29 58
6. a) Arbeidet startet i september da undertegnede begynte arbeidet med å samle inn stoff til Miljø & Teknologi, som er en ny månedsavis. Jeg hadde bestemt meg for å skrive om EUs patentdirektiv, patenter og kommersialisering av gener og tok kontakt med en rekke personer i bioteknologimiljøet. Ganske tidlig kom jeg i kontakt med direktør Sissel Rogne i Bioteknologinemnda. Under intervjuet spurte jeg om hvor mange genpatenter som er inngitt i Norge. Hun svarte at det var det ingen som visste og at hun selv ved flere anledninger hadde bedt Patentstyret om en slik oversikt, uten å få det. Jeg fattet da interesse for saken og tok selv kontakt med Patentstyret. Patentstyret svarte at de ikke hadde noe egnet søkeverktøy for den slags informasjon. Jeg fikk vite at vi kunne betale en av deres konsulenter 400 kroner i timen for å gjøre jobben og at det var en tidkrevende og omfattende oppgave. Jeg bestemte meg da for å undersøke saken selv. Siden det er full åpenhet om patenter, kan hvem som helst gå i Patentstyrets arkiver og lete. Jeg fikk en oversikt over de aktuelle klassene – og begynte å bla meg igjennom mappene. Genpatentene sorterer under bioteknologipatenter generelt. Selv om jeg har skrevet om bioteknologi tidligere, er jeg på ingen måte noen ekspert på området. Min infallsvinkel til saken er først og fremst av journalistisk art. Derfor tok det lang tid å gå gjennom bunkene med mapper, for det var virkelig mange hyllemeter. For hvert eneste patent leste jeg innehaverens egen beskrivelse, samt patentkravet. De patentene hvor arvemateriale (gener, DNA-molekyler og –sekvenser, nukelinsyre og celler fra mennesker, planter og dyr, samt mikroorganismer) inngikk i kravet kopierte jeg og tok med meg til listeføring på kontoret. Arbeidet var svært omfattende fordi en stor mengde av patentene måtte sorteres bort fordi patentkravet ikke inneholdt arvemateriale. Jeg holdt på med denne listen i tre uker, dog ikke på heltid. Listen ble kvalitetskontrollert av overingeniør Kirsten Stangebye på Patentstyret.
- b) Den sentrale problemstillingen ved starten av arbeidet var å avdekke hvor mange genpatenter som finnes i Norge og hvem som innehar dem, slik at bioteknologimiljøet, de folkevalgte og folk flest skulle få fullstendig og riktig informasjon om tingenes tilstand. Dernest var det å reise debatt om etiske, miljømessige, forvaltningsmessige og politiske aspekter ved norsk patentpraksis. En rekke artikler er knyttet til listen for å belyse saken fra de forskjellige vinkler.
- c) Problemstillingen ble forsåvidt ikke endret underveis, men da det gikk opp for meg at svært få har kjent til norsk patentpraksis, valgte jeg det som infallsvinkel i tillegg til avdekkingen av antall patenter.

d) Manuell gjennomgåelse av mappene i klassene innenfor bioteknologi på Patentstyrets arkiv. (Klassene C07K 14/00 – 14/825, C12N 9/00 - 9/99, C12N 15/11 – 15/62)
Kopiering av patentbeskrivelse og patentkrav, listeføring på kontoret, kvalitetskontroll av overingeniør Kirsten Stangebye på Patentstyret. Se forøvring beskrivelse ovenfor; 6 a).

7. Tre uker til gjennomgang av mapper på patentstyret, samt listeføring. I tillegg kommer et par ukers arbeid med artiklene som er tilknyttet listen.
8. Se 6 a)
9. Oslo 16. januar 2001

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tor Bjørn Christensen', with a long, sweeping underline.